

Школска 2018/2019. година
Општинско такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе.
IV разред

Шифра: _____

Бр.	Питања	Поени
	<p>Пажљиво прочитај следећи текст, па одговори на питања 1–14 (реченице су, ради лакшег сналажења, обележене бројевима).</p> <p>(1) Кад се добро разданило, чича Тришо пође низ ријеку да тражи свога мачка. (2) Закиривао је од вира до вира и плачним гласом питао рибе јесу ли у води видјеле цак с мачком, али оне су само мудро ћутале. (Из романа <i>Доживљаји мачка Тоше</i> Бранка Ћопића, прилагођено)</p>	
1.	У 1. комуникативној реченици, временска зависна реченица <i>кад се добро разданило</i> има следећу синтаксичку функцију: _____.	
2.	Предикат реченице <i>кад се добро разданило</i> стоји у неутралном облику: а) зато што субјекат реченице није изречен; б) зато што субјекат реченице не постоји у структури реченице; в) зато што је реченица пасивна (с рефлексивним пасивом). Заокружи слово испред тачног одговора.	
3.	Реч <i>чића</i> је у синтагми <i>чића Тришо</i> : а) апозитив; б) атрибут; в) атрибутив; г) апозиција. Заокружи слово испред тачног одговора.	
4.	Предлошко-падежна конструкција <i>низ ријеку</i> (из 1. реченице) означава: а) место почетка кретања; б) место завршетка кретања; в) путању кретања; г) место на којем се нешто налази или одвија. Заокружи слово испред тачног одговора.	
5.	Зависна реченица <i>да тражи свога мачка</i> (из 1. реченице) припада следећој врсти зависних реченица: _____.	
6.	Глаголски облик <i>пође</i> (из 1. реченице), с обзиром на то да се у писању не акцентује, могао би да буде и _____ и _____ (наведи називе глаголских облика).	
7.	У реченици <i>Чича пође низ ријеку да тражи свога мачка</i> подвуци све речи које конгруирају с неком другом речју.	
8.	Напиши од колико се независних предикатских реченица састоји 2. комуникативна реченица у тексту. _____	
9.	Глагол <i>питати</i> из 2. реченице, осим речи <i>рибе</i> , има још један прави објекат. Препиши га: _____	

Бр.	Питања	Поени
10.	Које прилошко значење има синтагма <i>плачним гласом</i> у 2. реченици? _____	
11.	Реч <i>ћутале</i> (из 2. реченице) конгруира с речју <i>оне</i> у следећим граматичким категоријама: _____.	
12.	Предлошко-падежна конструкција <i>с мачком</i> из 2. реченице има следећу синтаксичку функцију: а) прилошке одредбе друштва; б) атрибута; в) неправог објекта; г) правога објекта. Заокружи слово испред тачног одговора.	
13.	Реч <i>ли</i> (употребљена у 2. реченици) припада следећој врсти речи: _____.	
14.	Предлошко-падежна конструкција <i>у води</i> (из 2. реченице) има следећу конституентску вредност: а) именичку; б) придевску; в) прилошку. Заокружи слово испред тачног одговора.	
15.	Подвуци корелатив зависне реченице: Сельаци иду у млин само онда кад морају, а псећи кнез Жућо одлази тамо сваки дан да прави засједу мачку Тоши.	
16.	Најнижа синтаксичка јединица је: а) фонема; б) морфема; в) реч; г) синтагма; д) зависна предикатска реченица. Заокружи слово испред тачног одговора.	
17.	Речца <i>зар</i> је обележје следеће врсте независних предикатских реченица: _____.	
18.	Уз које се падеже може употребити предлог <i>међу</i> ? _____	
19.	Подвуци свршене глаголе: сести, седати, засести, заседати, наседети се.	
20.	У следећи текст упиши запете тамо где је то неопходно: Халејеву комету која се појављује на небу сваких 76 година није открио Едмонд Халеј енглески математичар и астроном него његове кинеске колеге и то још пре готово 2000 година.	

С р е ћ а н р а д !

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2018/2019. година

Општинско такмичење ученика средњих школа
из српског језика и језичке културе

IV разред

Решења

1. (прилошка) одредба за време
2. б)
3. в)
4. в)
5. намерним (намерна)
6. презент, аорист /Било којим редом!/
7. Чича пође низ ријеку да тражи свога мачка.
8. (од) три (3)
9. *јесу ли у води видјеле џак с мачком*
10. начинско (начин)
11. роду, броју /Било којим редом!/
12. б)
13. речцама (речца) / партикулама (партикула)
14. в)
15. *Сељаци иду у млин само онда кад морају, а псећи кнез Жућо одлази тамо сваки дан да прави засједу мачку Тоши.*
16. в)
17. упитних
18. акузатив, инструментал /Било којим редом!/
19. сести, седати, засести, заседати, наседети се
20. Халејеву комету, која се појављује на небу сваких 76 година, није открио Едмонд Халеј, енглески математичар и астроном, него његове кинеске колеге, и то још пре готово 2000 година.